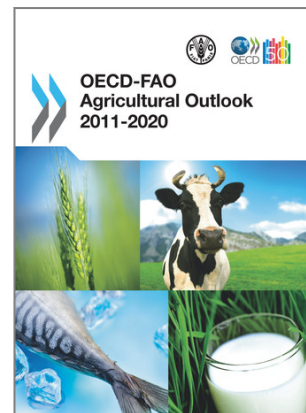

OECD *Multilingual Summaries*
OECD-FAO Agricultural Outlook 2011
Summary in Greek

ΟΟΣΑ - FAO Γεωργική Επιθεώρηση για το 2011

Περίληψη στα ελληνικά

- Η παρούσα έκδοση είναι η δέκατη έβδομη έκθεση για τις προοπτικές του γεωργικού τομέα ("Agricultural Outlook") και η έβδομη που καταρτίζεται από κοινού με τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO).
- Η παρούσα έκθεση αναφέρεται στις τάσεις της παγκόσμιας αγοράς στους τομείς των βιοκαυσίμων, των σιτηρών, των ελαιόσπορων, της ζάχαρης, των κρεάτων, των γαλακτοκομικών προϊόντων, και για πρώτη φορά, της αλιείας, για την περίοδο 2011-20. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση για τις πρόσφατες εξελίξεις, τα θέματα-κλειδιά και τις αβεβαιότητες σε αυτές τις αγορές εμπορευμάτων.
- Οι προβλέψεις είναι αποτέλεσμα στενής συνεργασίας με ειδικούς των χωρών του ΟΟΣΑ και εκτός ΟΟΣΑ. Το σύστημα του μοντέλου για τις προβλέψεις που έχει αναπτυχθεί από κοινού, βασίζεται στα μοντέλα AGLINK του ΟΟΣΑ και COSIMO του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας, και διευκολύνει την επίτευξη λογικής συνέπειας στις προβλέψεις. Στα πλαίσια των διαβουλεύσεων περί αγροτικής πολιτικής της ομάδας G-20, μία από τις ενότητες της φετινής έκθεσης πραγματεύεται το θέμα των προτεινόμενων πολιτικών προς αντιμετώπιση της μεταβλητότητας των τιμών.

Πέμπτο έτος υψηλών και ευμετάβλητων τιμών

Οι τιμές των εμπορευμάτων σημείωσαν και πάλι σημαντική αύξηση τον Αύγουστο του 2010, καθώς οι μειωμένες παραγωγές καλλιεργειών σε περιοχές-κλειδιά και τα χαμηλά αποθέματα μείωσαν τις διαθέσιμες ποσότητες, ενώ η ανάκαμψη της οικονομικής ανάπτυξης σε αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες οικονομίες ενίσχυσε τη ζήτηση. Η περίοδος υψηλής μεταβλητότητας στις αγορές αγροτικών εμπορευμάτων έχει τώρα εισέλθει στο πέμπτο έτος της. Οι υψηλές και ευμετάβλητες τιμές των εμπορευμάτων και οι επιπτώσεις τους στην επισιτιστική ανασφάλεια είναι ένα από τα σημαντικά θέματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι κυβερνήσεις διεθνώς. Το γεγονός αυτό εκφράστηκε καθαρά στις συζητήσεις κατά τη διάσκεψη κορυφής των G-20 στη Σεούλ τον Νοέμβριο του 2010, καθώς και στις προτάσεις για δράση που θα υποβληθούν για συζήτηση στη διάσκεψη του 2011 στο Παρίσι.

Οι δείκτες της αγοράς καταδεικνύουν συνεχιζόμενη μεταβλητότητα τιμών

Η παρούσα έκθεση είναι συγκρατημένα αισιόδοξη ότι οι τιμές των εμπορευμάτων θα πέσουν από τα επίπεδα των ετών 2010-11, καθώς οι αγορές ανταποκρίνονται σε αυτές τις υψηλότερες τιμές και τις ευκαιρίες για υψηλή κερδοφορία που προσφέρουν. Οι φετινές σοδειές είναι κρίσιμες, αλλά η αποκατάσταση ισορροπίας στις αγορές μπορεί να χρειαστεί κάποιον χρόνο. Έως ότου τα αποθέματα μπορέσουν να επανέλθουν σε προηγούμενα επίπεδα, ο κίνδυνος ανοδικής μεταβλητότητας των τιμών παραμένει υψηλός. Η παρούσα Έκθεση διατηρεί την άποψη που έχει εκφραστεί και σε πρόσφατες εκδόσεις της, ότι δηλαδή οι πραγματικές τιμές των αγροτικών εμπορευμάτων είναι πιθανό να παραμείνουν σε υψηλότερα επίπεδα κατά την επόμενη δεκαετία σε σύγκριση με την προηγούμενη. Παρατεταμένες περιόδους υψηλών τιμών θα μπορούσαν να καταστήσουν δυσκολότερη την επίτευξη των στόχων επισιτιστικής ασφάλειας, θέτοντας τους φτωχότερους καταναλωτές προ υψηλότερου κινδύνου υποσιτισμού.

Η μετάδοση των ενδείξεων της αγοράς στους παραγωγούς είναι ζωτικής σημασίας για την ανταπόκριση από την πλευρά της προσφοράς

Οι υψηλότερες τιμές των εμπορευμάτων αποτελούν θετική ένδειξη για έναν τομέα που έχει διέλθει πολλές δεκαετίες μειώσεων στις πραγματικές τιμές, και είναι πιθανό να υποκινήσει επενδύσεις για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της παραγωγής ώστε ο τομέας να αντεπεξέλθει στην αύξηση της ζήτησης για τρόφιμα. Ωστόσο, η ανταπόκριση εκ μέρους της προσφοράς εξαρτάται από το σχετικό κόστος των εισροών, ενώ τα κίνητρα που παρέχουν οι υψηλότερες τιμές διεθνώς δεν μεταφέρονται πάντα στους παραγωγούς λόγω του υψηλού κόστους των συναλλαγών ή εσωτερικών πολιτικών παρεμβάσεων. Σε ορισμένες περιοχές-κλειδιά για την παραγωγή, η ανατίμηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών έχει επίσης επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών τους τομέων, περιορίζοντας την ανταπόκριση από την πλευρά της παραγωγής.

Απαιτούνται επενδύσεις ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα

Υπάρχουν ενδείξεις ότι το κόστος παραγωγής αυξάνεται και ότι η βελτίωση της παραγωγικότητας επιβραδύνεται. Το κόστος της ενέργειας έχει αυξηθεί σημαντικά, όπως και το κόστος των ζωοτροφών. Οι πιέσεις σχετικά με τους φυσικούς πόρους –κυρίως ως προς ύδρευση και γη– επίσης εντείνονται. Η διαθέσιμη γη για γεωργικές εργασίες σε πολλές παραδοσιακά παραγωγικές περιοχές μειώνεται συνεχώς, και η παραγωγή πρέπει να επεκταθεί σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές και γη οριακής απόδοσης με χαμηλότερη γονιμότητα και υψηλότερους κινδύνους δυσμενών καιρικών φαινομένων. Απαιτούνται σημαντικές επιπλέον επενδύσεις για τη βελτίωση της παραγωγικότητας ώστε να είναι βέβαιο ότι ο τομέας θα μπορέσει να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη μελλοντική ζήτηση.

Βασικά μηνύματα

Οι τιμές των εμπορευμάτων αναμένεται να παραμείνουν σε υψηλότερα επίπεδα

- Η αγροτική παραγωγή αναμένεται να αυξηθεί βραχυπρόθεσμα (με την προϋπόθεση φυσιολογικών καιρικών συνθηκών), ως αποτέλεσμα της αναμενόμενης ανταπόκρισης από την πλευρά της προσφοράς στις υψηλότερες τιμές. Οι τιμές των εμπορευμάτων αναμένεται να μειωθούν από τα υψηλά επίπεδα των αρχών του 2011, αλλά οι πραγματικές τιμές προβλέπεται να είναι κατά 20% (μ.ο.) υψηλότερες για τα σιτηρά (αραβόσιτος) και έως και 30% για τα κρέατα (πουλερικά) κατά την περίοδο 2011-20 σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία. Οι αυξήσεις στις τιμές των εμπορευμάτων επεκτείνονται τώρα και χαμηλότερα στην αλυσίδα, επηρεάζοντας και τα είδη αγελαίων (αγροτικών) ζώων.

Ανησυχία για πληθωριστικές πιέσεις στις τιμές των τροφίμων

- Καθώς οι υψηλότερες τιμές των εμπορευμάτων μεταφέρονται στην αλυσίδα των τροφίμων, οι πλέον πρόσφατες ενδείξεις είναι ότι σήμερα ο πληθωρισμός στις τιμές των τροφίμων αυξάνεται στις περισσότερες χώρες, συμβάλλοντας σε υψηλότερη αύξηση των τιμών καταναλωτή γενικά. Αυτό προκαλεί ανησυχίες για την οικονομική σταθερότητα, και επισιτιστική ανασφάλεια σε ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες, αφού η αγοραστική δύναμη των φτωχότερων στρωμάτων μειώνεται.

Η αύξηση της αγροτικής παραγωγής αναμένεται να επιβραδυνθεί

- Η πρόβλεψη για την παγκόσμια αγροτική παραγωγή είναι για αύξηση 1,7% ετησίως, έναντι 2,6% κατά την προηγούμενη δεκαετία. Αναμένεται επιβράδυνση της αύξησης για τις περισσότερες καλλιέργειες ειδικά στους ελαιόσπορους και τα δευτερεύοντα σιτηρά στα οποία το κόστος παραγωγής είναι υψηλότερο και ο ρυθμός ανόδου της παραγωγικότητας επιβραδύνεται. Η αύξηση στην παραγωγή αγροτικών ζώων παραμένει κοντά στις πρόσφατες τάσεις. Παρά την επιβραδυνόμενη ανάπτυξη, η κατά κεφαλή παραγωγή αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,7% ετησίως.
- Η παγκόσμια επιβράδυνση στις αναμενόμενες βελτιώσεις απόδοσης σημαντικών καλλιεργειών θα συνεχίσει να ασκεί πιέσεις στις διεθνείς τιμές. Αναμένεται υψηλότερη αύξηση της παραγωγής σε προμηθευτές από αναδύμενες οικονομίες, όπου οι υφιστάμενες τεχνολογίες παρέχουν καλές δυνατότητες για βελτίωση των αποδόσεων, αν και οι διακυμάνσεις απόδοσης/προσφοράς μπορεί να είναι υψηλότερες. Το μερίδιο της παραγωγής που αντιστοιχεί στις αναπτυσσόμενες χώρες συνεχίζει να αυξάνεται κατά την υπό εξέταση περίοδο.

Αύξηση ιχθυότοπων με κύριο άξονα τις υδατοκαλλιέργειες

- Ο τομέας της αλιείας, που καλύπτεται για πρώτη φορά στην παρούσα Έκθεση, αναμένεται να αυξάνεται κατά 1,3% ετησίως έως το 2020, δηλ. με χαμηλότερους ρυθμούς απ' ό,τι την προηγούμενη δεκαετία, λόγω του επιβραδυνόμενου ρυθμού ανάπτυξης των υδατοκαλλιεργειών (2,8% έναντι 5,6% για τη περίοδο 2001-2010) και της μειούμενης ή στάσιμης αλιεύσης ιχθύων. Οι υδατοκαλλιέργειες αναμένεται να ξεπεράσουν την αλιεία ως πρώτη πηγή αλιευμάτων για ανθρώπινη κατανάλωση έως το 2015, και το 2020 αναμένεται να αντιπροσωπεύουν το 45% της συνολικής αλιευτικής παραγωγής (περιλαμβανομένων μη διατροφικών χρήσεων). Σε σύγκριση με την περίοδο 2008-2010, οι τιμές των ειδών που αλιεύονται αναμένεται να είναι περίπου 20% υψηλότερες έως το 2020, ενώ αυτές των ειδών από υδατοκαλλιέργειες αναμένεται να αυξηθούν κατά 50%.

Η αύξηση της ζήτησης τροφίμων οδηγείται από τις αναπτυσσόμενες χώρες

- Η κατά κεφαλή κατανάλωση τροφίμων θα αυξηθεί ταχύτερα στην Ανατολική Ευρώπη, την Ασία και τη Λατινική Αμερική, όπου τα εισοδήματα αυξάνονται και ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού επιβραδύνεται. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις της ζήτησης αναμένονται στα φυτικά έλαια, τη ζάχαρη, το κρέας και τα γαλακτοκομικά προϊόντα.

Αυξανόμενη ζήτηση πρώτων υλών για βιοκαύσιμα

- Η χρήση της αγροτικής παραγωγής ως πρώτη ύλη για βιοκαύσιμα θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς, κυρίως λόγω των πολιτικών που προάγουν τη χρήση βιοκαυσίμων. Υπολογίζεται ότι έως το 2020 το 13% της παγκόσμιας παραγωγής δευτερευόντων σιτηρών, το 15% της παραγωγής φυτικών ελαίων και το 30% της παραγωγής ζαχαροκάλαμου θα χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων. Οι υψηλότερες τιμές του πετρελαίου θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περαιτέρω αύξηση της χρήσης πρώτων υλών για βιοκαύσιμα, και αν οι τιμές υπερβούν ορισμένα επίπεδα, η παραγωγή βιοκαυσίμων θα είναι βιώσιμη σε πολλές χώρες ακόμη και ελλείψει πολιτικών υποστήριξης

Επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου του αγροτικού εμπορίου

- Το εμπόριο αναμένεται να αυξάνεται κατά 2% ετησίως, δηλ. με ρυθμό χαμηλότερο της προηγούμενης δεκαετίας, με μικρές μόνο αυξήσεις παραγωγής από τους παραδοσιακούς εξαγωγείς και υψηλότερη εγχώρια παραγωγή από τους εισαγωγείς. Η ταχύτερη άνοδος θα προέλθει κυρίως από αναδυόμενους εξαγωγείς στην Ανατολική Ευρώπη, την Κεντρική Ασία και τη Λατινική Αμερική. Στις υποσαχάριες χώρες της Αφρικής αναμένεται άνοδος των ελλειμμάτων σε τρόφιμα, καθώς η ζήτηση που οδηγείται από την αύξηση του πληθυσμού υπερβαίνει την αυξανόμενη εγχώρια παραγωγή.

Παραμένει υψηλός ο βαθμός αβεβαιότητας στην παρούσα Έκθεση

- Η στοχαστική ανάλυση καταδεικνύει την αβεβαιότητα των προβλέψεων για τις τιμές, οι οποίες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις υποκείμενες παραδοχές, και δείχνει ότι ο κίνδυνος υψηλότερων τιμών είναι μεγαλύτερος από την πιθανότητα χαμηλότερων τιμών. Η ανάλυση επιβεβαιώνει επίσης το γεγονός ότι στις μεγάλες εξαγωγικές χώρες-παραγωγούς αγροτικών προϊόντων οι διακυμάνσεις της παραγωγής που οφείλονται στην απόδοση αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή μεταβλητότητας των τιμών. Η περυσινή ξηρασία και οι πυρκαγιές στη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία και η υψηλή υγρασία στις Η.Π.Α. έδειξαν πόσο γρήγορα μπορεί να αλλάξουν οι ισορροπίες της αγοράς. Οι διακυμάνσεις στην απόδοση των σοδειών λόγω καιρικών συνθηκών αναμένεται να αποτελέσουν ακόμη μεγαλύτερο παράγοντα μεταβλητότητας των τιμών στο μέλλον.

Μεταβλητότητα των τιμών

Πολλαπλοί παράγοντες μεταβλητότητας

Η Έκθεση εξετάζει τους βασικούς παράγοντες που οδηγούν στη μεταβλητότητα των τιμών, η οποία δημιουργεί αβεβαιότητα και κινδύνους για τους παραγωγούς, τους εμπόρους, τους καταναλωτές και τις κυβερνήσεις. Η μεταβλητότητα των τιμών μπορεί να έχει σημαντικό δυσμενή αντίκτυπο στον γεωργικό τομέα, την επισιτιστική ασφάλεια και την ευρύτερη οικονομία, τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

- Κλιματικές και καιρικές αλλαγές – Ο πλέον συνηθισμένος παράγοντας που προκαλεί τη μεταβλητότητα είναι οι απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες. Η κλιματική αλλαγή επιφέρει διαφοροποιήσεις στα καιρικά φαινόμενα, αλλά οι συνέπειές της στην εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων δεν είναι ακόμη σαφείς.
- Επίπεδα αποθεμάτων – Τα αποθέματα έπαιζαν εδώ και καιρό σημαντικό ρόλο στη διόρθωση ανισορροπιών στη βραχυπρόθεσμη ζήτηση και προσφορά εμπορευμάτων. Όταν τα διαθέσιμα αποθέματα είναι χαμηλά σε σχέση με τη χρήση, όπως συμβαίνει σήμερα με τα δευτερεύοντα σιτηρά, η μεταβλητότητα των τιμών μπορεί να είναι υψηλή.
- Τιμές ενέργειας – Η αύξηση των σχέσεων με τις αγορές ενέργειας, τόσο μέσω εισροών (όπως λιπάσματα, μεταφορές) όσο και μέσω της ζήτησης πρώτων υλών για βιοκαύσιμα, μεταφέρουν τη μεταβλητότητα των τιμών από τον τομέα της ενέργειας στις αγροτικές αγορές.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – Οι διαφοροποιήσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών επηρεάζουν τις εγχώριες τιμές των εμπορευμάτων και συνεπώς μπορούν να επηρεάσουν την επισιτιστική ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα παντού στον κόσμο.
- Άνοδος της ζήτησης – Αν η προσφορά δεν ακολουθεί τις αλλαγές στη ζήτηση, θα υπάρξουν ανοδικές πιέσεις στις τιμές των εμπορευμάτων. Με το κατά κεφαλή εισόδημα να αυξάνεται συνολικά –αναμένεται να αυξηθεί

έως και 50% σε πολλές φτωχές χώρες- η ζήτηση για τρόφιμα θα είναι πιο ανελαστική και συνεπώς θα απαιτούνται μεγαλύτερες διαφορές στις τιμές για να επηρεαστεί η ζήτηση.

- Πιέσεις ως προς φυσικούς πόρους – Το υψηλότερο κόστος των εισροών, η επιβράδυνση της χρήσης τεχνολογίας, η επέκταση σε εδάφη πιο οριακής απόδοσης, και τα όρια στη δυνατότητα διπλών συγκομιδών και στην άρδευση, περιορίζουν τους ρυθμούς ανάπτυξης της παραγωγής.
- Περιορισμοί στις εμπορικές συναλλαγές – Οι περιορισμοί τόσο στις εξαγωγές όσο και στις εισαγωγές ενισχύουν τη μεταβλητότητα των τιμών στις διεθνείς αγορές.
- Κερδοσκοπία – Οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν ότι τα υψηλά επίπεδα κερδοσκοπικής δραστηριότητας στις προθεσμιακές αγορές (futures) μπορούν να ενισχύσουν τη μεταβλητότητα των τιμών βραχυπρόθεσμα, αν και δεν υπάρχουν βέβαιες ενδείξεις περί πιο μακροπρόθεσμης συστημικής επιρροής στη μεταβλητότητα.

Πολιτικές προκλήσεις

Βελτίωση παραγωγικότητας και ανθεκτικότητας, μείωση σπατάλης

Η παρούσα Έκθεση αναδεικνύει τόσο σημαντικές προκλήσεις στην αντιμετώπιση της παγκόσμιας επισιτιστικής ανασφάλειας, όσο και μεγάλες ευκαιρίες που ανακύπτουν για τους παραγωγούς τροφίμων και γεωργικών προϊόντων λόγω των υψηλότερων μέσων τιμών που προβλέπονται για την ερχόμενη δεκαετία. Η πολιτική πρόκληση είναι να ενισχυθεί η άνοδος της παραγωγικότητας, κυρίως για τους μικρούς παραγωγούς, κάτι που βελτιώνει την ανθεκτικότητα των αγορών στα εξωτερικά "σοκ", μειώνει τη σπατάλη, και αυξάνει την προσφορά προμηθειών στις τοπικές αγορές σε λογικές τιμές. Απαιτούνται επενδύσεις εκ μέρους του δημοσίου τομέα στην αγροτική έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και θεσμοί και υποδομές που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα του τομέα και την ανθεκτικότητα σε κλιματικές/καιρικές μεταβολές και την ανεπάρκεια πόρων. Επενδύσεις απαιτούνται και για τη μείωση των απωλειών μετά τη συγκομιδή. Αναγνωρίζοντας ότι η μεταβλητότητα θα παραμείνει σημαντικός παράγοντας στις αγορές αγροτικών προϊόντων, απαιτούνται συγκροτημένες πολιτικές προς μείωση της μεταβλητότητας όπου είναι εφικτό, και περιορισμό των αρνητικών συνεπειών της.

Βελτίωση πληροφόρησης της αγοράς και συγκροτημένη πολιτική

- Εξισορρόπηση της μεταβλητότητας – Η βελτίωση της διαφάνειας στην αγορά μπορεί να μειώσει τη μεταβλητότητα των τιμών. Απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για τη βελτίωση των διεθνών και εθνικών συστημάτων πληροφόρησης και παρακολούθησης των προοπτικών της αγοράς, περιλαμβανομένων πληρέστερων στοιχείων για την παραγωγή, τα αποθέματα και τις συναλλαγές εμπορευμάτων που είναι σημαντικά για την επισιτιστική ασφάλεια. Η άρση ή η μείωση πολιτικών διαστρεβλώσεων, όπως περιορισμοί εισαγωγών και εξαγωγών ή επιδοτήσεις και ενισχύσεις του τομέα βιοκαυσίμων, μπορούν επίσης να μειώσουν τη μεταβλητότητα των τιμών. Η πληροφόρηση και η διαφάνεια στις προθεσμιακές αγορές πρέπει να βελτιωθεί, αναγνωρίζοντας τη σημασία μέτρων εναρμόνισης μεταξύ χρηματιστηριακών αγορών.

Στόχος η προστασία των φτωχών και η εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης κινδύνων

- Διαχείριση μεταβλητότητας – Τα κοινωνικά "δίκτυα ασφαλείας" μπορούν να βοηθήσουν τους πιο ευάλωτους καταναλωτές όταν ανεβαίνουν οι τιμές των τροφίμων, ενώ τα δίκτυα ασφαλείας για τους παραγωγούς μπορούν να αντισταθμίζουν χαμηλά εισοδήματα, διατηρώντας έτσι τη δυνατότητά τους να αγοράζουν υλικά και να συντηρούν τα επίπεδα παραγωγής. Τα αποθέματα τροφίμων για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών και τη στοχευμένη αρωγή προς τους φτωχότερους, είναι χρήσιμα στη μείωση των επιπτώσεων των υψηλών τιμών. Απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για τη δημιουργία αγορακεντρικών προγραμμάτων διαχείρισης των κινδύνων, περιλαμβανομένης της χρήσης προθεσμιακών συμβάσεων και συναλλαγών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης για τους μικρότερους παραγωγούς. Οι κυβερνήσεις μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων όπως η ασφάλιση για τη χρηματοδότηση εισαγωγών τροφίμων όταν δυσμενείς καιρικές συνθήκες μειώνουν την εγχώρια παραγωγή, ή οι συμβάσεις οπιόν για το "κλείσιμο" μελλοντικών αγορών-εισαγωγών τροφίμων.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

